

ESTONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 ESTONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 ESTONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon) Jeudi 13 mai 2010 (après-midi) Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Kommenteerige **ühte** kahest tekstist:

1.

2.2.3

Mehed võtavad taigas viina ja lähevad helikopteriga sõitma. All puha seedrid või helerohelised nulud, aga keset metsi paistab ka helkiv veesilm, sügavselge järv.

Helikopter peatub otse järve kohal. Vette visatakse nöörredel, ja üksteise järel sulpsatavad järve kolm mütakat keha, viinased ja rõõmsad. Suplus nagu unenäos.

Helikopter kohmetub. *Mina olen masin*, 10 *mul on vaja juhti, on vaja humanoidide raskust,* gravitatsiooni ... Nii müriseb helikopter, vangub, viibutab saba ja kerkib paar meetrit.

Nüd on mehed järvega üksi. Suplus päris unenäos. See on maailma kõige puhtam järv. Lained
15 veerevad tasa, miski lipendab ülal – eks redel, ja järves on maailma kõige puhtamad mehed.

[...]

3.4.4

Oi, järves on maailma kõige puhtamad mehed. Oi, helikopter kerkib, ta kerkib paar meetrit ja temaga koos nöörredeli ots

20 ja otsaga koos kõik see, mis sidus

mehi töö, elu, viina ja vabaduse külge. Nad ujuvad nüüd puhtas ja selges vees. Nad ujuvad seni, kuni mõistus on selge ja puhas nagu Immanuel Kantil, siis ronivad kaldale.

25 Nüüd tulevadki sääsed. Rünnak algab kohe, see viiakse läbi kavakindlalt ja katkematult, ilma tarbetu halastuseta. Taigasse jäävad kaks paistes keha, kolmas jõuab koju ja vangi.

Helikopter aga elab edasi. Tema akendes ujuvad teibid ja imikarbid, ta ei vaja humanoidide raskust ega tõuse järve põhjast isegi saja aasta takka. Kuupaistel särab kogu järv nagu Tiamati veri.

Hasso Krull, *Neli korda neli*, lehekülg 30 ja lehekülg 57 (2009)

- Kuidas aitab keelekasutus ja kujundilisus luua luuletuse atmosfääri?
- Analüüsi meeste ja helikopteri rolli luuletuses.
- Kirjelda lugeja positsiooni luuletuses.
- Kommenteeri vaikuse ja ilu teemasid luuletuses.

2.

15

Ma ei ole kunagi põgenenud sellelt rannalt väikese kalapaadiga. Ma ei usu, et see oleks võimalik olnud. Aga unes olen ma seda mitu korda teinud, kõik läheb alati täpselt samuti nagu eelmistes unenägudes. On mustjashall õhtu, nii vaikne, et tuleb sõuda äärmiselt ettevaatlikult. Aga sõudjad on ka vilunud, nad on seda merd kündnud aastakümneid ja tunnevad seda sama hästi kui oma kiviklibuseid põllulappe. Nad on juba ammu surnud. Need, kes veel elavad, kuigi teadmatuses, on kaldale maha jäänud. Vesi on sügavroheline nagu sel esimesel päeval, mida ma üldse mäletan, kunagi väga ammu.

Ma ei ole kunagi lahkunud seda teed. Aga ma näen randa sellest küljest, alasti, mahajäetud, surnud. Ainult üsna varaseis lapsepõlvemälestusis on ta olnud roheline, seegi on võib-olla hiljem juurde luuletatud. Tegelikult on ta alati olnud vana, luitunud ja kuivanud. Mitte ainult rohi, vaid ka visa hingega kadakapõõsad on lõpuks kuivanud kollaseks. Hall paas nagu kasvaks ülespoole, tungiks läbi õhukese kamara nagu nälgiva looma selgroog, nagu mahajäetud maja sarikad läbi katuse. Vinge meretuul lõõtsub üle järjest lagedama maa, viib kaasa viimse mullasõmera kivide vahelt.

Tühi, surnud rand. On raske uskuda, et see kunagi võiks veel ellu ärgata. On raske uskuda, et tõelisus kunagi võiks selle unenäo olematuks teha. Merigi taganeb siit, savine merepõhi kuivab ja praguneb, siin on palja jalu valus käia. Kust võtan nii tugevad, rautatud saapad, millega võin jälle sellele rannale astuda? Ja kas mul oleks südant tallata rautatud saabastega sellel maal, mis ometi on olnud mu ema, kuigi ta nüüd on surnud.

Karl Ristikivi, *Hingede öö. 1953 – Hingede öö*, Eesti Raamat (1991)

- Kommenteeri isikliku ja rahvusliku kogemuse suhet katkendis.
- Analüüsi tegelikkuse ja unenäo suhet katkendis.
- Kuidas aitab keelekasutus ja kujundilisus luua tekstikatkendi meeleolu?
- Kommenteeri jutustajahääle positsiooni ja tähtsust katkendis.